

DE MATEN

ruimtelijke en cultuurhistorische waardering
van karakteristieke bebouwing

gemeente Apeldoorn, januari 2013

INLEIDING

Rapportage

Dit rapport bevat de resultaten van een cultuurhistorische inventarisatie van niet beschermde bebouwing in het bestemmingsplangebied De Maten in de gemeente Apeldoorn. Het gaat daarbij om waardevolle bebouwing van vóór 1970, dus om objecten die resteren van voor de bouw van de woonwijk De Maten.

Op basis van eerdere inventarisatierondes en analyses (Cultuurhistorische Analyse De Maten, Stoa/ gemeente Apeldoorn 2012) en veldwerk is een selectie gemaakt van objecten, die bepalend en waardevol zijn voor het ruimtelijke beeld van het gebied en die aanmerkelijke cultuurhistorische waarden bezitten. De objecten worden in dit rapport gewaardeerd op cultuurhistorische en ruimtelijke waarden, onder andere aan de hand van de gebiedskarakteristiek.

De resultaten dienen als input voor het nieuwe bestemmingsplan voor het plangebied. Hierin zullen het bepalende en waardevolle ruimtelijke beeld en de cultuurhistorische kwaliteiten een verankering krijgen. Het doel is het behoud van een herkenbaar en voor het betreffende gebied karakteristiek beeld, waarin de historische gelaagdheid en het onderscheiden karakter van de deelgebieden en objecten zichtbaar blijven. Hoofdstuk 2 van deze rapportage behandelt de hiertoe gehanteerde onderzoeksmethodiek. Het rapport bevat een overzicht met een presentatie (in tekst en beeld) van alle geïnventariseerde objecten, aangevuld met de uitkomsten van de waardering en de conclusie. De onderzoeksresultaten zijn tevens verwerkt op de bijgevoegde waardenkaart. Op deze kaart zijn ook de gemeentelijke en rijksmonumenten aangegeven.

Ligging en eerste indruk

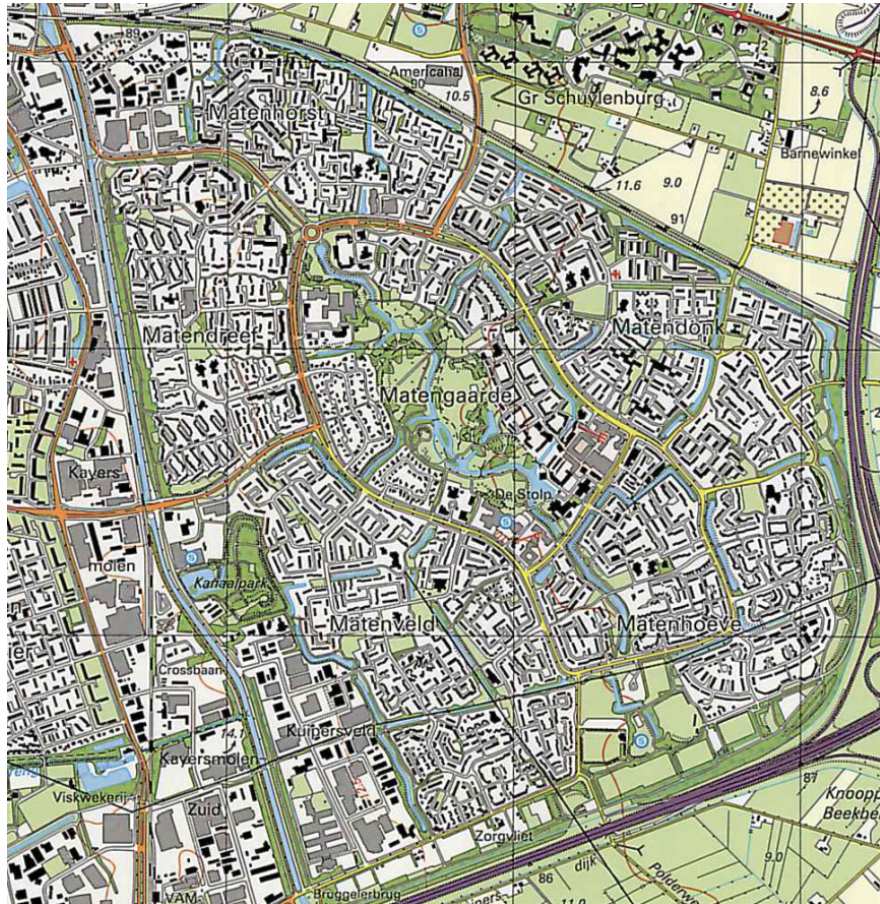
Het onderzoeksgebied is een wigvormig stadsdeel ten zuidoosten van het Apeldoornse centrum en wordt begrensd door het Apeldoorns Kanaal in het westen, de rijksweg A1 in het zuiden, de spoorlijn naar Zutphen in het noordoosten en de rijksweg A50 in het oosten. Woonwijk De Maten is aangelegd op het voormalige Wormensche Veld, dat uit de gebieden Erica, Kuipershof en Barnewinkel bestond. De wijk is onderverdeeld in vijf buurten rond een centraal gelegen park. Met de klok mee zijn dat Matenhorst, Matendonk, Matenhoeve, Matenveld en Matendreef. Matendreef en Matenhorst zijn duidelijk van de andere buurten gescheiden door de hoofdwegen. Matendonk, Matenhoeve en Matenveld hebben een zachtere begrenzing door middel van groene zones. Tussen de woonwijk De Maten en het Apeldoorns Kanaal liggen twee industrieterreinen. Het industrieterrein Matenhoek ligt in de noordwestelijke hoek van de wijk en het industrieterrein Kuipersveld ligt tussen het Apeldoorns Kanaal en de wijk Matenveld. Beide terreinen worden van de woonbuurten gescheiden door groene zones. Centraal in de wijk ligt het Matenpark (Matengaaarde op de kaart). Noordelijk van Kuipersveld, ligt het Kanaalpark.

De Maten is een jonge woonwijk in Apeldoorn, met op de grenzen enkele kleinschalige bedrijventerreinen. De wijk beslaat het een groot deel van het oostelijk grondgebied van Apeldoorn. De wijk is een geliefde woonlocatie en er is geen sprake van grootschalige herontwikkeling, zoals wel het geval is in de vroeg naoorlogse woonwijken. De Maten is een bijzonder grootschalig voorbeeld van de stedenbouwkundige ideologie uit de jaren zeventig en tachtig met z'n structuralisme, 'bloemkoolstructuur' en woonerven. De wijk is met zijn hiërarchische, fijnmazige en op de menselijke maat gebaseerde opzet zeer representatief voor de ontwikkeling van de Nederlandse stedenbouw in deze periode.

Hieronder volgt een beknopte beschrijving van de historische karakteristiek van het onderzoeksgebied. Deze dient als kader voor de waardering van de objecten verderop in dit rapport. In de beschrijving ligt de nadruk op bijzondere en waardevolle kenmerken, die verband houden met de prestedelijke fase van de woonwijk. Aangezien het vastgesteld beleid is om alleen karakteristieke objecten van vóór 1970 in bestemmingsplannen op te nemen, is de meest recente historische laag (woonwijk De Maten) in deze ruimtelijke en cultuurhistorische waardering van karakteristieke panden buiten beschouwing gelaten. De tekst is grotendeels afkomstig uit de CHA van het gebied uit 2012.

Fragment van de topografische kaart uit 1933, dat het gebied toont dat tegenwoordig grotendeels behoort tot de wijk De Maten

Fragment actuele topografische kaart (2003)

GEBIEDSKARAKTERISTIEK DE MATEN

ontginning

De Maten is gelegen ten oosten van het Apeldoorns Kanaal in de laagte van de IJsselvallei. Het gebied tussen de stuwwal van de Veluwe in het westen en de stroomrug van de IJssel in het oosten bestond tot de dertiende eeuw voor een groot deel uit veengronden met moerassen en moerasbossen. In de dertiende eeuw en daarna werden delen van dit gebied ontgonnen. Aanvankelijk gebeurde dit vooral ten noordoosten van Apeldoorn, waar diverse weteringen (waaronder in de veertiende eeuw De Grift) werden gegraven om het gebied te ontwateren. In 1370 werd het Polderdistrict Veluwe ingesteld. De zone onderlangs de Veluwe-flank direct ten oosten en zuidoosten van Apeldoorn bleef echter nog lang onontgonnen. Dit natte kwelgebied bleef nog tot in de negentiende eeuw voor een groot deel bestaan uit heidegronden alsmede moerasbos (het Beekbergerwoud). De gronden waren hier, net als woeste gronden elders, in collectief eigendom van marken. Deze marken zijn van oorsprong middeleeuwse organisaties van boeren, ter regulering van het gebruik van de gronden. In het gebied van De Maten betrof het de Worminger mark, dat als een van de belangrijkste kernen het boerengehucht Wormingen (ook wel Wornum of Wormen) had, dat op korte afstand ten zuidoosten van Apeldoorn lag (groveweg het gebied van de Kayersdijk ten noorden van de Marchantstraat).

Het laaggelegen heidegebied ten oosten en zuidoosten van Wormingen, waar nu De Maten ligt, werd stukje bij beetje ontgonnen, voornamelijk als hooiland. Het gebied was grotendeels te nat om te akkeren of om het vee te weiden. Men noemde het Het Wormensche (of Wornumse) Veld. Eerst werden alleen de iets hoger gelegen delen ontgonnen, in zeer onregelmatige kavels langs slingerende paden. De omliggende heide werd gebruikt om plaggen en turf te steken en om de schaapskudde te weiden. In de negentiende eeuw werd ook die grond ontgonnen tot grasland, nu in een meer regelmatige rechtlijnige structuur. Hier en der werden ook boerderijen gebouwd.

Een relatief groot ontginningsproject betrof de Ericastichting. Deze stichting werd in 1892 opgericht door de Oranjobond van Orde, een charitatieve organisatie die zich inzette voor de sociaal zwakkeren. Het betrof een ontginning van een gebiedje in het noordelijke gedeelte van de huidige wijk, met het doel te onderzoeken of het mogelijk was om op de arme heidegrond kleine boerenbedrijfjes van vijf hectare volstonden om een gezin in het levensonderhoud te voorzien. Door het gebied werd een weg aangelegd (de In 't Veldlaan; thans Ericastichting) waaraan vijf identieke boerderijtjes werden gebouwd. De stichting was genoemd naar de heidesoort Erica, die hier groeide, en werd later overgenomen door de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij. Rond 1911 kregen de boeren de kans de pachtboerderijen te kopen. Van de stichting rest nu enkel nog het oude eikenlaantje met de naam Ericastichting.

kanaal, spoorweg en snelwegen

De huidige wijk De Maten wordt aan de westzijde begrensd door het Apeldoorns Kanaal. Dit deel van het kanaal werd in 1858-'68 gegraven. In 1825-'29 was al een kanaal gegraven van Hattem naar Apeldoorn, en dat werd hiermee in zuidelijke richting verlengd tot aan de IJssel bij Dieren. Doel van dit project was om de Veluwezoom te ontsluiten voor zwaar transport in de periode van beginnende industrialisering. In het gebied van De Maten werd op de kanaaldijk een weg aangelegd, waarlangs gaandeweg een bebouwingslint ontstond. De dichtheid daarvan nam af met de afstand tot de zich ontwikkelende stad Apeldoorn. In het lint stonden boerderijen en vrijstaande woningen, niet zelden met bedrijven op het erf. Ook werd hier rond 1920 de gemeentelijke vuilnisbelt gevestigd. Het kanaal vormde een belangrijke stimulans voor de ontwikkeling van Apeldoorn. Maar in 1972 werd het kanaal gesloten voor verkeer, nadat het transport per spoor en vrachtwagen de scheepvaart volledig had overvleugeld. Het kanaal is nog altijd een dominante structuurlijn in Apeldoorn.

Aan de noordoostkant wordt de wijk begrensd door de iets verhoogd gelegen spoorlijn Apeldoorn-Zutphen. Deze is in 1876 geopend. Net als voor het kanaal, geldt dat deze spoorlijn ook een belangrijke stimulans voor de ontwikkeling van Apeldoorn is geweest. De spoorlijn functioneert nog altijd, en De Maten heeft in 2006 zelfs een eigen station gekregen.

Aan de zuidzijde en de oostzijde liep het gebied waar de woonwijk werd gebouwd vanouds zonder barrières door in het omringende platteland. In de tijd dat de wijk werd gebouwd, werden aan deze zijden echter twee snelwegen aangelegd, die duidelijke begrenzingen (en daarmee tevens landschappelijke barrières) voor de wijk zouden vormen. Aan de zuidzijde wordt De Maten begrensd door de Rijksweg A1,

en aan de oostzijde ligt de snelweg A50, die de A1 kruist bij knooppunt Beekbergen (dat dus grenst aan De Maten), Beide wegen werden in 1972 geopend.

Ruimtelijk-cultuurhistorische lagen

Samenvattend kan worden gesteld dat het waardevolle, karakteristieke beeld van het bestemmingsplangebied De Maten wordt bepaald door de volgende ruimtelijk-cultuurhistorische lagen met de bijbehorende objecten:

- de agrarische laag, met relictten als dijken, wegen, lanen, erfbepantingen en voormalige boerderijen;
- de prestedelijke laag met niet-agrarische functies die veelal in ruimtelijk-functioneel opzicht verband hielden met deligging nabij het Apeldoorn Kanaal (1825-1829) en de spoorlijn Apeldoorn-Zutphen (1876);
- de vanaf het begin van de 1970-er jaren in fasen ontwikkelde woonwijk De Maten, met alle bijbehorende elementen en structuren (aangezien het vastgesteld beleid is om uitsluitend karakteristieke objecten van vóór 1970 in bestemmingsplannen op te nemen, is deze ruimtelijk-cultuurhistorische laag verder buiten beschouwing gelaten in deze rapportage).

INVENTARISATIE, SELECTIE, WAARDERING

Selectie en veldwerk

Het veldwerk vond plaats op 1 oktober 2012 en is daags daarna aangevuld met het noodzakelijke archief- en literatuuronderzoek. De gemeentelijke en rijksmonumenten zijn niet in de inventarisatie opgenomen omdat deze reeds afdoende zijn beschreven en beschermd.

De niet beschermde objecten, die wel bepalend en waardevol zijn voor het ruimtelijke beeld van het projectgebied en die aanmerkelijke cultuurhistorische waarden bezitten worden getoetst aan de hand van een vijftal ruimtelijke en cultuurhistorische criteria.

Er zijn drie ruimtelijke waarden, waarbij wordt ingezoomd van gebied, via ensemble op het object. Deze benadering sluit aan bij de ruimtelijke insteek van het project. De ruimtelijke waardering krijgt dus de nadruk. Op objectniveau zijn nog een criterium 'historische waarde' en een op de verschijningsvorm gericht criterium toegevoegd.

Waardevolle elementen van het erf en directe omgeving, zoals beeldbepalende bomen, lanen of singels, worden indien relevant in de puntsgewijze beschrijvingen genoemd, maar spelen in de waardering van de bebouwing geen directe rol. Evt. kunnen dergelijke waardevolle groenelementen wel op een andere manier in het bestemmingsplan worden opgenomen (bijvoorbeeld als monumentale boom of als bestemming groen). Karakteristieke bijgebouwen op het erf worden wel expliciet genoemd.

Ruimtelijke waarde

1. Gebied: van belang als wezenlijk onderdeel of ondersteuning van de cultuurhistorische gebiedskarakteristiek;
2. Ensemble: beeldondersteunend bij rijks- of gemeentelijke monumenten of als onderdeel van een waardevol historisch ensemble;
3. Object: bijzondere betekenis voor het beeld ter plekke door beeldbepalende ligging, zichtlijnen, landmarkfunctie;

Historische waarde

4. Illustratief voor de (ontwikkelings)geschiedenis van het dorp of het landschap;

Objectwaarde

5. Belang vanwege authenticiteit, zeldzaamheid, functie en/of vorm;

Er worden dus 5 criteria gehanteerd, waarbij -, 0, + of ++ kan worden gescoord.

++	= hoge waarde
+	= positieve waarde
0	= neutrale waarde
-	= negatieve waarde

In de objectenlijst is ieder object kort gekarakteriseerd en per criterium getoetst op de aanwezige kwaliteit. In de korte waardenomschrijving wordt duidelijk waarom een -, een 0, een + of een ++ wordt gescoord.

Eindwaardering

De optelsom van de scores leidt tot het formuleren van een eindwaardering:

Hoge totaalwaarde (H): minimaal 2x ++ en 2x +;

Positieve totaalwaarde (P): minimaal 3x + en 2x 0;

Definitie totaalwaarden

Hoge totaalwaarde

Alle beschermwaardige onderdelen (gebouwen, objecten en ensembles), die vanwege de voornamelijk hoge ruimtelijke waarden, historische waarden en objectwaarden van wezenlijk en onlosmakelijk belang zijn voor het projectgebied en zijn historisch-ruimtelijke gebiedskarakteristiek. Instandhouding van het gevelbeeld en/of hoofdvormen is noodzakelijk.

Positieve totaalwaarde

Alle karakteristieke onderdelen (gebouwen, objecten en ensembles) die vanwege de voornamelijk positieve ruimtelijke waarden, historische waarden en objecten van positieve betekenis zijn voor het projectgebied en zijn historisch-ruimtelijke gebiedskarakteristiek. Instandhouding van het gevelbeeld en/of hoofdvormen is wenselijk.

Barnewinkel 151-153

Voormalige boerderij uit 1928 gelegen langs tracé van oude weg (Barnewinkel). Het object is één van de sporadische relictten uit de prestedelijke fase van het gebied. De boerderij is door middel van een tussenlid verbonden met de naastgelegen schuur. Forse schilddaken met overkragingen.

	1	2	3	4	5	W
1. Van belang als karakteristiek onderdeel van de agrarische fase van het gebied. Met uitzondering van een oud wegtracé (Barnewinkel) herinnert niets in de omgeving van de voormalige boerderij aan deze fase;	+	0	+	++	++	H
2. Er is geen sprake van een ensemblewaarde;						
3. Door de aanwezige erfbepanting is de voormalige boerderij aan de zuid- en westzijde beperkt zichtbaar;						
4. Als één van de oudste objecten in De Maten en als voormalige boerderij herinnerend aan de agrarische voorgeschiedenis van groot belang voor de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied;						
5. In hoofdvorm en detaillering gaaf bewaard gebleven en zeer goed voorbeeld van een ontginningsboerderij uit de 1930er jaren.						

Kaartenmakershoeve 104

Woonhuis in wederopbouwstijl gebouwd in 1951, gelegen langs de voormalige Langedijk. Zadeldak met aan oostzijde een nieuwe dakkapel.

	1	2	3	4	5	W
1. Van belang als relict van de prestedelijke fase van de naoorlogse woonwijk De Maten. Met uitzondering van een oud wegtracé (Landdrostlaan) herinnert niets in de omgeving aan deze fase; ;	+	0	0	+	0	P
2. Er is geen sprake van een ensemblewaarde;						
3. Er is geen sprake van beeldbepalende waarde;						
4. Als woonhuis uit de prestedelijke fase van de naoorlogse woonwijk De Maten van belang voor de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied;						
5. Zowel in hoofdvorm als detaillering gewijzigd. De woning vertegenwoordigd een algemeen voorkomend type.						

Kanaal Zuid ongenummerd Aanlegplaats langs het Apeldoorns Kanaal uit circa 1930. Constructie van gewapend beton met ijzeren hoekprofielen. De lengte bedraagt circa 40 meter. De kade ligt ten noorden van de verdwenen Krayersbrug en is vermoedelijk door de N.V. Salomons Schelpkalkbranderij aangelegd, die een kalkoven op deze plek langs het kanaal had staan.						
1. Van groot belang als kenmerkend onderdeel van de prestedelijke fase, als uitdrukking van de bedrijvigheid die zich langs het Apeldoorns Kanaal vestigde . 2. Als onderdeel van een reeks kunstwerken (bruggen, schutkolken, etc.) langs het Apeldoorns Kanaal is sprake van een hoge ensemblewaarde; 3. Door ligging in dijklichaam en plaatselijk onderbreking van de begeleidende historische groenstructuur langs het Apeldoorns Kanaal, van beeldbepalende waarde; 4. Illustratief voor de (ontwikkelings)geschiedenis van het Apeldoorns Kanaal, m.n. als uitdrukking van de schaalvergroting en modernisering die na de aanleg heeft plaatsgevonden en die verband hield met de aanwezige bedrijvigheid; 5. Gaaf bewaard gebleven object zonder bijzondere detaillering.	1 ++	2 ++	3 +	4 ++	5 +	W H

Kanaal Zuid 145-147 Opzichterswoning uit 1922 als onderdeel van gebouwencomplex op het terrein van de voormalige gemeentelijke vuilnisbelt. Het woonhuis is ontworpen in cottagestijl en heeft een rechthoekige plattegrond, een symmetrische opzet en rietgedekt schilddak.						
1. Van groot belang als onderdeel van de prestedelijke fase, als uitdrukking van de bedrijvigheid die zich langs het Apeldoorns Kanaal vestigde. Het gebouw maakt deel uit van een gebouwencomplex op het terrein van een voormalige gemeentelijke vuilnisbelt, die in de stedenbouwkundige structuur van De Maten nog herkenbaar is (Kanaalpark); 2. Door vrije ligging langs de dijk langs het Apeldoorns Kanaal en vooruitgeschoven positie van hoge beeldbepalende waarde; 3. Als onderdeel van de voormalige gemeentelijke vuilnisbelt illustratief voor de toenemende zorg en taakuitoefening vanuit de lokale overheid op het gebied van hygiëne en afvalverwerking; 4. In hoofdvorm gaaf bewaard gebleven, maar gewijzigde detaillering. Als voorbeeld van een dienstwoning uit het begin van de 20ste eeuw van typologische waarde.	1 ++	2 ++	3 ++	4 +	5 +	W H

Kanaal Zuid 145-147

Bedrijfsgebouw uit circa 1920 als onderdeel van gebouwencomplex op het terrein van de voormalige gemeentelijke vuilnisbelt. Van oorsprong in zuidelijke gevel een vijftal dubbele deuren onder segmentbogen. Venster en deuropeningen onder hanenkam. Schilddak gedekt met muldenpannen.

	1	2	3	4	5	W
1. Van groot belang als onderdeel van de prestedelijke fase, als uitdrukking van de bedrijvigheid die zich langs het Apeldoorns Kanaal vestigde. Het gebouw maakt deel uit van een gebouwencomplex op het terrein van een voormalige gemeentelijke vuilnisbelt, die in de stedenbouwkundige structuur van De Maten nog herkenbaar is (Kanaalpark);	++	++	+	+	+	H
2. Als onderdeel van een gebouwencomplex dat behoort tot de voormalige gemeentelijke vuilnisbelt, van groot belang;						
3. Door ligging op achterterrein van beperkte beeldbepalende waarde;						
4. Als onderdeel van de voormalige gemeentelijke vuilnisbelt illustratief voor de toenemende zorg en taakuitoefening vanuit de lokale overheid op het gebied van hygiëne en afvalverwerking;						
5. In hoofdvorm gaaf bewaard gebleven, maar sterk gewijzigde detaillering.						

Kanaal Zuid 145-147

Open opslagloods uit circa 1922, als onderdeel van gebouwencomplex op het terrein van de voormalige gemeentelijke vuilnisbelt. Houten gebintenconstructie op gemetselde poeren. Zadeldak gedekt met muldenpannen.

	1	2	3	4	5	W
1. Van groot belang als onderdeel van de prestedelijke fase, als uitdrukking van de bedrijvigheid die zich langs het Apeldoorns Kanaal vestigde. Het gebouw maakt deel uit van een gebouwencomplex op het terrein van een voormalige gemeentelijke vuilnisbelt, die in de stedenbouwkundige structuur van De Maten nog herkenbaar is (Kanaalpark);	++	++	+	+	++	H
2. Als onderdeel van een complex van gebouwen dat behoort tot de voormalige gemeentelijke vuilnisbelt, van groot belang;						
3. Door ligging op achterterrein van beperkte beeldbepalende waarde;						
4. Als onderdeel van de voormalige gemeentelijke vuilnisbelt illustratief voor de toenemende zorg en taakuitoefening vanuit de lokale overheid op het gebied van hygiëne en afvalverwerking;						
5. In hoofdvorm gaaf bewaard gebleven.						

Kanaal Zuid 145-147 Open opslagloods uit circa 1922, als onderdeel van gebouwencomplex op het terrein van de voormalige gemeentelijke vuilnisbelt. Houten gebintenconstructie op gemetselde poeren. Schilddak gedekt met muldenpannen.						
1. Van groot belang als onderdeel van de prestedelijke fase, als uitdrukking van de bedrijvigheid die zich langs het Apeldoorns Kanaal vestigde. Het gebouw maakt deel uit van een gebouwencomplex op het terrein van een voormalige gemeentelijke vuilnisbelt, die in de stedenbouwkundige structuur van De Maten nog herkenbaar is (Kanaalpark); 2. Als onderdeel van een complex van gebouwen dat behoort tot de voormalige gemeentelijke vuilnisbelt, van groot belang; 3. Door ligging op achterterrein van beperkte beeldbepalende waarde; 4. Als onderdeel van de voormalige gemeentelijke vuilnisbelt illustratief voor de toenemende zorg en taakuitoefening vanuit de lokale overheid op het gebied van hygiëne en afvalverwerking; 5. In hoofdvorm gaaf bewaard gebleven.	1 ++	2 ++	3 +	4 +	5 ++	W H
Kanaal Zuid 151 Kleine hallehuisboerderij op verhoogd aangelegd erf. Deze boerderij van een traditioneel type is omstreeks 1900 gebouwd . De zijwaartse uitbouw is later aangebouwd en gemoderniseerd. Aan de voorzijde van het woongedeelte bevindt zich een viertal leilinden.						
1. Van belang als relict van de agrarische fase van het gebied. Met uitzondering van de voormalige boerderij herinnert niets in de directe omgeving aan deze fase; 2. Er is geen sprake van een ensemblewaarde; 3. Door zijn oriëntatie op de openbare weg en markante ligging langs het Apeldoorns Kanaal van grote beeldbepalende waarde; 4. Als één van de oudste objecten in De Maten en als voormalige boerderij herinnerend aan de agrarische voorgeschiedenis van groot belang voor de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied; 5. In hoofdvorm en detaillering redelijk gaaf bewaard gebleven en goed voorbeeld van een kleine boerderij van omstreeks 1900.	1 +	2 0	3 ++	4 ++	5 +	W H

Landdrostlaan 18

Kleine boerderij uit 1928 langs de voormalige Langedijk met fors zadeldak. Ten opzichte van de omgeving heeft de boerderij een verhoogde ligging. Bakhuisje en schuur onder zadeldak.

1. Van groot belang als relict van de agrarische fase van het gebied, m.n. illustratief voor de vroeg 20ste-eeuwse ontginning van dit voormalig nat heidegebied. Ten zuiden van de Landdrostlaan is de regelmatige verkavelingsstructuur nog gedeeltelijk herkenbaar. De gronden zijn tegenwoordig als volkstuinencomplex in gebruik;
2. Er is geen sprake van een ensemblewaarde;
3. Door zijn oriëntatie op de openbare weg en vrije ligging langs de voormalige Langedijk van beeldbepalende waarde;
4. Als voormalige boerderij herinnerend aan de agrarische voorgeschiedenis van groot belang voor de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied;
5. In hoofdvorm en detaillering redelijk gaaf bewaard gebleven en goed voorbeeld van een boerderij uit het interbellum.

1	2	3	4	5	W
++	0	+	++	+	H

Landdrostlaan 36

Kleine boerderij uit circa 1930 langs de voormalige Langedijk met fors zadeldak. Versmald woongedeelte met hoge zijgevels en grote (vernieuwde) vensters. Ten opzichte van de omgeving heeft de boerderij een verhoogde ligging. Bakhuisje en origineel gemetseld tuinhek.

1. Van groot belang als relict van de agrarische fase van het gebied, m.n. illustratief voor de vroeg 20ste-eeuwse ontginning van dit voormalig nat heidegebied. Ten zuiden van de Landdrostlaan is de regelmatige verkavelingsstructuur nog gedeeltelijk herkenbaar. De gronden zijn tegenwoordig als volkstuinencomplex in gebruik;
2. Er is geen sprake van een ensemblewaarde;
3. Door zijn oriëntatie op de openbare weg en vrije ligging langs de voormalige Langedijk van beeldbepalende waarde;
4. Als voormalige boerderij herinnerend aan de agrarische voorgeschiedenis van groot belang voor de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied;
5. In hoofdvorm en detaillering redelijk gaaf bewaard gebleven en goed voorbeeld van een boerderij uit het interbellum.

1	2	3	4	5	W
++	0	+	++	+	H

Ovenbouwershoek 24-26

Tweetal woningen uit het vroege interbellum in een zakelijke trant, karakteristiek voor vrijstaande woningen in Apeldoorn uit deze periode. De panden tellen één bouwlaag en hebben een steil zadeldak.

1. Van belang als onderdeel van het vooroorlogse woonbuurtje aan de noordzijde van bedrijventerrein Matenbroek;
2. Als onderdeel van een reeks woonhuizen uit de 1930er jaren langs de Ovenbouwershoek is er sprake van enige ensemblewaarde;
3. Het tweetal woningen begeleidt de bocht van de Ovenbouwershoek en is derhalve van enig beeldbepalend belang;
4. Van belang voor de historische ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied. De vooroorlogse bebouwing in de Matenbroek vertegenwoordigt een eerste fase van verstedelijking;
5. Zowel in de hoofdvorm als de detaillering overwegend gaaf bewaard gebleven en zeer goede voorbeelden van vrijstaande woonhuizen uit het interbellum, maar van een in Apeldoorn zeer vaak voorkomend type.

1	2	3	4	5	W
+	+	+	+	+	P

Ovenbouwershoek 25

Uit het interbellum daterend woonhuis met erker in een zakelijke trant, karakteristiek voor een Apeldoornse vrijstaande woning uit deze periode. Het pand telt één bouwlaag en heeft een steil zadeldak. In gele baksteen gemetselde gevels met enkele accenten in rode baksteen.

1. Van belang als onderdeel van het vooroorlogse woonbuurtje aan de noordzijde van bedrijventerrein Matenbroek;
2. Als onderdeel van een reeks woonhuizen uit de 1930er jaren langs de Ovenbouwershoek is er sprake van enige ensemblewaarde;
3. Door zijn ligging in een bocht van de Ovenbouwershoek van enige beeldbepalend belang;
4. Van belang voor de historische ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied. De vooroorlogse bebouwing in de Matenbroek vertegenwoordigt een eerste fase van verstedelijking;
5. Redelijk gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een vrijstaand woonhuis uit het vroege interbellum, maar van een in Apeldoorn zeer vaak voorkomend type.

1	2	3	4	5	W
+	+	+	+	+	P

Pallietergaarde 19-21

Boerderij van het langgeveltype met versmald woongedeelte uit circa 1930. Bij dit boerderijtype zijn de deeldeuren en voordeur in de lange gevel geplaatst. Dit type werd in de 19de en 20ste eeuw op de Zuid-Nederlandse zandgronden gebouwd en is derhalve uitzonderlijk in deze omgeving.

1. Van belang als relict van de agrarische fase van het gebied, m.n. illustratief voor vroeg 20ste-eeuwse ontginning van voormalig nat heidegebied. Met uitzondering van de boerderij herinnert niets in de directe omgeving aan deze fase;
2. Er is geen sprake van een ensemblewaarde;
3. Door zijn oriëntatie op de openbare weg en markante ligging in de naoorlogse woonwijk De Maten van beeldbepalende waarde;
4. Als voormalige boerderij herinnerend aan de agrarische voorgeschiedenis van groot belang voor de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied;
5. In hoofdvorm en detaillering gaaf bewaard gebleven en goed voorbeeld van een boerderij uit de eerste helft van de 20ste eeuw. Voor deze streek is sprake van een typologische zeldzaamheidswaarde.

1	2	3	4	5	W
---	---	---	---	---	---

+	0	++	++	++	H
---	---	----	----	----	---